

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 22. listopadu 2017 stížnost zúčastněné osoby [jméno] [příjmení], [datum narození], proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. září 2017, sp.zn. 2 T 3/2017, a rozhodl

takto:

Podle § 148 odst. 1 písm. c) tr.ř. se stížnost zamítá.

Odůvodnění:

Napadeným usnesením ze dne 5. září 2017 Městský soud v Praze podle § 79f odst. 2 tr.ř. zamítl žádost zúčastněné osoby [jméno] [příjmení] o zrušení zajištění.

Z odůvodnění usnesení vyplývá, že bylo rozhodnuto o žádosti [jméno] [příjmení] o zrušení zajištění podle § 79f odst. 2 tr.ř., kterou podala u Městského soudu v Praze dne 27. června 2017. Jmenovaná je sestrou a jedinou dědičkou [jméno] [příjmení], narozeného dne 22.5.1957 a zemřelého 9.3.2013, který byl původně stíhán jako obviněný společně s dalšími pěti obviněnými 1) Ing. [jméno] [příjmení], [datum narození], 2) [jméno] [jméno], [datum narození], 3) Mgr. [jméno] [příjmení], [datum narození], 4) Ing. [jméno] [příjmení], CSc., [datum narození] a 5) Ing. [jméno] [příjmení], [datum narození], pro skutky právně kvalifikované jako zvlášť závažný zločin zneužití informace a postavení v obchodním styku podle § 255 odst. 2 odst. 4 tr.zákoníku a pro zvlášť závažný zločin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr.zákoníku. Další spoluobviněný Ing. [jméno] [příjmení], [datum narození], je stíhán pro trestný čin přijímání úplatku podle § 160 odst. 1, odst. 4 písm. b) tr. zákona č. 140/1961 Sb. Zúčastněné osobě [jméno] [příjmení] byly zajištěny majetkové hodnoty, a to 1) peněžní prostředky jako výnos z trestné činnosti na dvou účtech advokátních úschov advokáta Mgr. [jméno] [příjmení] (usneseními ze dne 11.11.2013 a 17.12.2013, 2) peněžní prostředky jako výnos z trestné činnosti na třech bankovních účtech dříve ve vlastnictví [jméno] [příjmení] (na základě usnesení ze dne 12.2.2014) a konečně ad 3) pohledávky jako výnos z trestné činnosti za celkem 14 subjektů, jejichž majitelem byl dříve [jméno] [příjmení] (usnesením ze dne 28.11.2014).

Po přezkoumání žádosti zúčastněné osoby předsedkyně senátu podle § 79f odst. 2 tr.ř. dospěla k závěru, že zajištění všech majetkových hodnot v tomto trestním řízení stále plní svůj účel a nejsou dány důvody pro zrušení či omezení zajištění. Soud dospěl k závěru, že důvodnost zajištění ze spisového materiálu vyplývá a v konkrétní rovině odkázal na dřívější závěry orgánů činných v trestním řízení o tom, že majetkové hodnoty byly v souladu s platným právem zajištěny jako výnosy z trestné činnosti, a s těmito se ztotožnil (rozhodnutí Vrchního státního zastupitelství v Olomouci, Vrchního soudu v Olomouci, Ústavního soudu, jimiž byla otázka důvodnosti zajištění řešena).

V další části odůvodnění usnesení soud I. stupně se podrobně zabývá důvody pro zrušení zajištění, které výslovně uplatnila žadatelka, přičemž dospívá k závěru, že těmito nelze přisvědčit.

K otázce tvrzené nepřiměřené délky trvání zajištění Městský soud v Praze uvádí, že většina zajištěného majetku přesáhla sice lhůtu tří let, která je nejvyšší přípustnou dobou trvání vazby v případě trestního stíhání pro zvlášť závažný zločin, nicméně na časový aspekt nelze nahlížet izolovaně, což konstatoval přímo v této trestní věci i Ústavní soud v usnesení ze dne 25.11.2014, sp.zn. II. US 2048. Poukázal na neobvyklou složitost věci, kdy obviněné osoby se měly dopouštět vysoce sofistikované hospodářské trestné činnosti, ve věci figuruje šest obviněných osob, spis čítá více než 23000 listů a způsobená škoda České republice měla dosáhnout více jak 3 miliardy Kč. Orgány činné v trestním řízení k zajištění majetku nepřístupovaly mechanicky, nýbrž zejména po

úmrtí [jméno] [příjmení] došlo k přezkoumání veškerého zajištěného majetku a došlo k částečnému zrušení zajištění. Soud dospěl k závěru, že doba zajištění v této věci nevytváří nepřiměřený zásah do ústavně garantovaného práva zúčastněné osoby na pokojné užívání majetku, když doba zajištění je adekvátní zájmu společnosti na postihnutí výnosů z trestné činnosti. Soud nezaznamenal ani tvrzené průtahy v přípravném řízení. Doba trvání přípravného řízení od zahájení trestního řízení v polovině roku 2012 do podání obžaloby v dubnu 2017 v takto složité věci je zcela přiměřená. Mezi podáním návrhu na podání obžaloby policejním orgánem dne 6. září 2016 a samotným podáním obžaloby dne 28.4.2017 došlo k delšímu časovému úseku, nicméně i tato doba je přiměřená neobvyklé složitosti věci. K tvrzení žadatelky, že majetek se nezhodnocuje tak, jak by bylo možné, kdyby nebyl zajištěn (přiložen návrh investičních strategií), soud uvádí, že s majetkem je hospodařeno v souladu s platnou právní úpravou a správu zajištěného majetku vykonávají samy orgány činné v trestním řízení, event. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Průběžně dochází k částečnému zhodnocování majetku vlivem úročení a nelze předvídat, jakým způsobem by bylo s majetkem naloženo, kdyby nebyl předmětem zajištění. Zajištění majetku není nepřiměřené ani ve vztahu k výši škody, která měla být trestným činem způsobena. Výše výnosů z trestné činnosti se nemusí rovnat výši škody způsobené trestným činem ani výši prospěchu získaného trestným jednáním. V bodě II. obžaloby měla být způsobená škoda České republice ve výši více jak 3 miliardy Kč, celkově je ve věci zajištěn majetek ve výši 2,6 miliardy Kč jako výnos z trestné činnosti a ve výši cca 115 milionů Kč jako náhradní hodnota, z čehož zúčastněné osobě [jméno] [příjmení] je zajištěn majetek ve výši 1,4 miliardy Kč. V žádném případě výše zajištěného majetku není nepřiměřená k tvrzené způsobené škodě. Další námitka o tom, že k žádné škodě ani k trestné činnosti nedošlo, byla rovněž odmítnuta. Soud uvedl, že u zajištěných majetkových hodnot se může jednat o výnosy z trestné činnosti, podáním obžaloby došlo k posílení tohoto předpokladu a nyní bude otázkou řízení před soudem, zda tento předpoklad bude vyvrácen či nikoli. V dané procesní fázi má soud za dostatečně doložené, že zajištěné majetkové hodnoty mohou pocházet z trestné činnosti projednávané v tomto řízení.

K otázce promlčení trestního stíhání, která byla v žádosti uplatněna, soud uvádí, že řízení se nachází v procesní fázi, kdy zatím nedošlo k nařízení hlavního líčení a připadá v úvahu také předběžné projednání obžaloby podle § 185 a násl. tr.ř. Po přezkoumání spisu nemá za to, že trestní stíhání je promlčeno. Skutek pod bodem I. obžaloby byl dokončen až v květnu roku 2002. Promlčecí doba podle staré právní úpravy činila 12 let, a jestliže k zahájení trestního stíhání došlo v roce 2012, k promlčení trestního stíhání dojít nemohlo. Pokud jde o skutek pod bodem II., soud odmítá argumentaci, že se jednalo o obecnou majetkovou dispozici s akciemi, která proběhla podle vyhlášek Ministerstva financí č. 61/1986 Sb. o prozatímní správě národního majetku a č. 119/1988 Sb. o hospodaření s národním majetkem. Uvedené vyhlášky ani obsah spisového materiálu neumožňují usoudit, že dispozice s akciemi pod bodem II. probíhaly podle citovaných vyhlášek.

Soud odmítl i další výhradu žadatelky spočívající v tom, že zajištěné pohledávky za fyzickými osobami Ing. [jméno] [příjmení] a JUDr. [jméno] [příjmení] neexistují. Vysvětlil, že v přípravném řízení byly k oběma půjčkám zajištěny smlouvy o půjčce, faktické poskytnutí půjčky je prokázáno výpisy z účtů a Ing. [anonymizováno] a JUDr. [příjmení] připustili, že mezi nimi a [jméno] [příjmení] existovaly nesplacené půjčky. Okolnost, že tyto dvě pohledávky nebyly zahrnuty do pravomocného usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 1.12.2014 vydaného v dědickém řízení, není rozhodná. Soupis majetku v usnesení o dědictví má pouze deklaratorní povahu a jeho vydání je odvislé od zjištění notáře v průběhu dědického řízení, což se projevuje také možností dodatečného projednání po rozhodnutí o pozůstalosti podle § 193 zák.č. 292/2013 Sb. o zvláštních řízeních soudních. Existenci těchto půjček prokazují i přípisys zaslané právním zástupcem JUDr. [příjmení] a Ing. [jméno] Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, který byl pověřen správou zajištěných pohledávek. Existenci pohledávek nerozporuje a předmětem sporu mezi uvedenými osobami a státem jsou pouze podpisy [jméno] [příjmení] na dodatcích ke smlouvám.

Stran uplatněného důvodu pro zrušení zajištění spočívající v tom, že u pohledávek mělo dojít k jejich postoupení společnosti L Litigation Group Limited, soud dospěl k závěru, že nedošlo k účinnému postoupení pohledávek a důvody pro jejich zajištění jako výnosů z trestné činnosti trvají, když tento závěr byl učiněn již v usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 26.1.2015, sp.zn. 1 To 2/2015, s nímž se Městský soud v Praze ztotožnil. Závěr, že účinnost postoupení pohledávek nemohla nastat, soud dovozuje z toho, že dle uzavřené smlouvy je účinnost postoupení nezajištěných pohledávek vázána na pravomocná rozhodnutí v dědickém řízení a u zajištěných pohledávek k této odkládací podmínce přistupuje také nutnost pravomocného zrušení zajištění v trestním řízení. Ze smlouvy o postoupení pohledávek ze dne 20. října 2014 uzavřené mezi zúčastněnou osobou a společností L Litigation Group Limited vyplývá, že se jednalo o zajištěné pohledávky a tudíž se na ně vztahovala odkládací podmínka obsažená v čl. 4 smlouvy, tj. účinnost postoupení byla vázána jak na rozhodnutí v dědickém řízení, tak na zrušení zajištění v trestním řízení. Společnost vzala ve smlouvě na vědomí riziko, že další pohledávky, které ve smlouvě nejsou zahrnuty mezi zajištěné, mohou být zajištěny orgány činnými v trestním řízení v budoucnu. K takové situaci také došlo ještě před vydáním rozhodnutí v dědickém řízení; ke dni 1.12.2014 se pohledávky z pohledu uzavřené smlouvy o postoupení pohledávek nacházely již v režimu zajištěných pohledávek a jejich postoupení je vázáno na zrušení zajištění orgány činnými v trestním řízení, k čemuž soud neshledal důvod.

Ze všech výše uvedených důvodů soud I. stupně dospěl k závěru, že žádost zúčastněné osoby [jméno] [příjmení] na zrušení zajištění jejich majetkových hodnot není důvodná.

Proti tomuto usnesení v zákonné lhůtě podala [jméno] [příjmení] stížnost, kterou podrobně odůvodnil její zmocněnec. Stěžovatelka v obecné rovině označila napadené usnesení za nesprávné a vytýká mu chybné závěry o důvodnosti a přiměřenosti dalšího trvání zajištění.

V části stížnosti označené ad A) stěžovatelka uvádí, že argumentace soudu I. stupně ohledně dřívějších rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení v oblasti zajištění majetku je nesprávná. Vrchní státní zastupitelství v Olomouci nikdy nerozhodovalo o žádné její stížnosti ve věci zajištění majetkových hodnot, neboť takovou pravomoc mu trestní řád ani nedává. [jméno] podala v přípravném trestním řízení pouze jednu žádost o zrušení zajištění dne 22.3.2013 a její současná žádost o zrušení zajištění je za celé pětileté období trvání zajištění v pořadí druhá, což vyžaduje pečlivé posouzení věci, k němuž nedošlo. Všechna soudem citovaná usnesení Vrchního soudu v Olomouci a Ústavního soudu vydaná na základě stížností je třeba odmítnout jako nepřipadná. Jedná se totiž o rozhodnutí, která jsou dva až tři roky stará, tedy z doby, kdy délka zajištění nebyla zdaleka tak extrémní jako je tomu dnes. Městský soud rovněž vůbec nespecifikoval, z čeho a jak lze předvídat časové limity trestního řízení v projednávané věci. Trestní řád uvádí pouze limity ve vztahu k délce vazby, avšak tento limit byl v případě trvání zajištění významně překročen, neboť zajištění majetkových hodnot trvá skoro pět let. Pokud soud I. stupně očekává, že celkové zajištění majetkových hodnot bude trvat patnáct roků, pak taková délka řízení může snadno přesáhnout životní horizont stěžovatelky. Ve vztahu k přiměřenosti délky trvání zajištění soud pouze nesprávně poukázal obecným tvrzením na složitost věci s jediným podkladem v počtu stran spisu. Tím pomíjí, že do trestního spisu bylo zařazeno množství nepoužitelných listin, když sama obžaloba není extrémně rozsáhlá. V porovnání s řadou skutečně rozsáhlých a složitých věcí je rozsah spíše skromný. Soud hodnotí pouze časový úsek mezi podáním návrhu na podání obžaloby policejním orgánem dne 6.9.2016 a samotným podáním obžaloby dne 28.4.2017, což mu umožnilo hodnotit daleko kratší časový úsek prodloužení. Námitku o průtahích v řízení od skončení vyšetřování policejním orgánem v lednu 2016 ponechal bez povšimnutí. Soud se nevypořádal ani s námitkou, že délka zajištění není přiměřená s ohledem na výši způsobené škody. Soud argumentuje neprokázanými skutkovými zjištěními z obžaloby, ačkoli stěžovatelka žalobní tvrzení sporovala tvrzením, že žádná škoda v projednávané věci nevznikla. Tvrzení obžaloby jsou podstatně zpochybněna důkazy, jež byly nově založeny do trestního spisu, a to několik odborných vyjádření a znaleckých posudků. Z nich shodně vyplývá, že v obchodních transakcích, které jsou předmětem

obžaloby, nebylo shledáno nic nestandardního, že nedošlo k protiprávnímu jednání, a proto ani nevznikla žádná škoda. Podle stěžovatelky nemůže obstát závěr soudu o přiměřenosti délky zajištění s odkazem na důkazy obžaloby, jestliže ve spise jsou založeny též důkazy obhajoby, které v podstatných ohledech žalobní návrh vyvrací.

V další části stížnosti ad B) stěžovatelka trvá na tom, že její námitka o promlčení trestního stíhání ve vztahu k činu ad II. obžaloby je důvodná. Je přesvědčena, že posouzení této otázky je právním stanoviskem, nikoli otázkou skutkovou, k jejímuž řešení by bylo třeba provádět dokazování v hlavním líčení. V této souvislosti odkázala na stanovisko zpracované Prof. JUDr. [jméno] [příjmení], CSc., vedoucím katedry trestního práva na Právnické fakultě University Karlovy. Zpracovatel vyjádřil závěr, že zahájení trestního stíhání obviněných s odkazem na § 67 odst. 1 písm. a) tr.zákona je v rozporu se zásadou *nullum crimen sine lege*, která je stěžejní zásadou ústavního práva a jedním z atributů právního státu. [příjmení] v právní úpravě nelze nahrazovat analogií v neprospěch pachatele v otázce trestnosti jeho jednání a obdobně nelze neurčitost a nedostatečnost právní úpravy v otázce trestnosti nahrazovat účelovým výkladem. Otázka promlčení je zkoumána z úřední povinnosti, jedná se o negativní podmínku trestnosti a jednání, které je promlčené, nemůže být trestným činem, neboť to zákon vylučuje. Orgány činné v trestním řízení nepřipustnou analogií opřenou o účelovou argumentaci rozšířily podmínky trestní odpovědnosti obviněných a trestní stíhání nemělo být zahájeno. Závěr právního stanoviska podle stěžovatelky je třeba vztáhnout i na postup soudu. Je proto nepřipustné, aby soud ohledně jednání, které zjevně nemůže být trestným činem, vedl další řízení, či dokonce nařizoval hlavní líčení. Okolnost, že jednání pod bodem II. obžaloby nemůže být trestným činem, má vliv i na hodnocení přiměřenosti celkového rozsahu zajištění soudem.

Další námitka stěžovatelky ad C) se týká tvrzení, že zajištěné pohledávky za Ing. [jméno] [příjmení] a JUDr. [jméno] [příjmení] neexistují, neboť v dědickém řízení zjištěny nebyly, a odmítá zdůvodnění soudu. Trestní soud není od toho, aby nahrazoval působnost civilního soudu v řízení o dědictví. Není věcí trestního soudu, aby vedl dokazování o věcech, které nesouvisí s účelem trestního řízení, a proto závěr soudu I. stupně je podle stěžovatelky nesprávný.

Pod bodem ad D) stížnosti se stěžovatelka zabývá závěrem soudu I. stupně o tom, že nedošlo k účinnému postoupení pohledávek společnosti L Litigation Group Limited, který nepovažuje za správný. Je přesvědčena, že ze smluvních ustanovení nevyplývá, že by pohledávky neměly být postoupeny s účinností k datu právní moci usnesení o potvrzení dědictví. Rovněž není zřejmé, z čeho má vyplývat, že pohledávky se k 1.12.2014 již nacházely v režimu zajištěných pohledávek a že jejich postoupení je vázáno na zrušení zajištění orgány činnými v trestním řízení. Se samotným konstatováním smlouvy, „že některé nezajištěné pohledávky mohou být státní mocí po uzavření smlouvy zajištěny“ žádné další podmínky omezení účinnosti převodu nezajištěných pohledávek sjednány nebyly. Proto závěr soudu I. stupně je i v tomto ohledu nepřezkoumatelný.

V závěru stížnosti stěžovatelka navrhla, aby Vrchní soud v Praze napadené usnesení zrušil a její žádosti vyhověl.

Ke stížnosti [jméno] [příjmení] podal písemné vyjádření státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci. K námitkám, které ve své stížnosti uvedla stěžovatelka, podrobně odůvodnil své výhrady následovně.

Nepřesnost v odůvodnění napadeného usnesení spočívajícím v argumentu, že státní zástupce rozhodoval o stížnostech stěžovatelky v oblasti zajištěného majetku, nic neubírá na správnosti argumentu soudu, že stěžovatelka principiálně uplatňuje obsahově shodnou argumentaci, která se již dříve objevila v jejích podáních a k níž již státní zástupce ve svých prvostupňových rozhodnutích a orgány nadřízené ve stížnostních rozhodnutích zaujaly stanoviska a vypořádaly se s ní. Stěžovatelka sice podala jedinou žádost o zrušení zajištění, nicméně svým postojem vyvolala procesní postup, kdy některé její stížnosti byly posuzovány jako žádost o omezení zajištění. Došlo k tomu, že nesprávným způsobem brojila proti zajištění a takový postup shodné povahy opakovala,

ačkoliv již musela vědět, jaký procesní postup orgánů činných v přípravném řízení bude následovat. Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, který rozhodoval o stížnostech proti usnesením o zrušení zajištění, vždy v návaznosti na argumentaci stěžovatelky uložil, aby příslušné části odůvodnění její stížnosti byly posouzeny jako žádost o omezení zajištění peněžních prostředků. V těchto rozhodovacích procesech byly opakovaně posuzovány výhrady stěžovatelky cílící mimo jiné na dobu zajištění. Stěžovatelka také napadla u Ústavního soudu ústavními stížnostmi některá rozhodnutí o zajištění majetku a všechny ústavní stížnosti byly odmítnuty (usnesení Ústavního soudu ze dne 11.6.2014, sp. zn. I. US 3783/13, ze dne 25.11.2014, sp. zn. II. US 2048, ze dne 13.1.2015, sp. zn. II. US 3387/14 a ze dne 1.9.2015, sp. zn. I. US 1133/15). Ústavní soud v těchto rozhodnutích konstatoval, že nelze považovat za svévolný a přičící se ústavním principům spravedlivého procesu postup, který by vedl k rozhodnutí o zabránění majetku z trestné činnosti v situacích, kdy pachatel není odsouzen. Z hlediska délky trvání zajištění poukázal na skutečnost, že na celkovou dobu zajištění nelze nahlížet izolovaně a mechanicky bez zvážení okolností případu a přisvědčil konstatování orgánů činných v přípravném řízení, že se jedná o trestní věc velmi složitou, komplikovanou a závažného charakteru.

Pro trvání zajištění majetkových hodnot trestní řád nestanoví žádné konkrétní lhůty, nicméně zajištění musí trvat jen nezbytně nutnou dobu. V předmětné trestní věci je jasně znatelný procesní postup, kdy v lednu 2016 bylo skončeno vyšetřování, v září 2016 byla věc předložena státnímu zástupci s návrhem na podání obžaloby a v dubnu 2017 byla obžaloba podána na soud. Mechanická predikce doby řízení před soudem podle poměrů maximálních dob trvání vazby, jak to stěžovatelka činí, je nepřipadná a nekorektní, navíc se mýlí s odůvodněním napadeného usnesení. Podstatná část doby přípravného řízení připadla na úkony, jimiž bylo nutné identifikovat, opatřit, přeložit a analyzovat důkazy pocházející z ciziny, což vzhledem k jejich množství a povaze si vyžádalo určitý čas. Řízení před soudem na tuto činnost může navázat a v oblasti listinných důkazů by jeho postup měl být snazší. Vyšetřovací spis má desítky tisíc listů a jsou odrazem procesní činnosti orgánu činného v přípravném řízení ve složitější trestní věci. Poté, co policejní orgán uznal vyšetřování za skončené, v lednu 2016 musel podle § 166 odst. 1 tr. ř. umožnit stranám v přiměřené lhůtě prostudovat spisy, zaujmout stanovisko k navrhovaným důkazům a zpracovat návrh na podání obžaloby. Těž předpokladem zpracování obžaloby bylo prostudování rozsáhlého vyšetřovacího spisu, posouzení komplikovaných otázek skutkových i právních a v mezidobí státní zástupce rozhodoval o zajištěném majetku a rovněž se musel vypořádat s novými důkazy doručenými ze Švýcarska na základě dřívější žádosti o právní pomoc. Opakovaně též umožnil stranám nahlížet do spisu. Státní zástupce je přesvědčen, že vzhledem k povaze dané trestní věci ve spojení se všemi souvislostmi nelze dobu zpracování obžaloby považovat za neodůvodněné a nepřiměřené průtahy.

V další části podání se státní zástupce vyjádřil k odborným vyjádřením Vysoké školy finanční a správní, ke znaleckému posudku NSG Morison, jakož i ke znaleckému posudku Prague Accounting Services, které do spisu po podání obžaloby založili obvinění. Z důvodů, které ve vyjádření podrobně rozebírá, je přesvědčen, že tyto nové důkazy nemohou zvrátit závěry vyplývající z dokazování opatřeného v přípravném trestním řízení a že musí být hodnoceny až v rámci hlavního líčení.

K problematice promlčení trestního stíhání skutku pod bodem II. obžaloby státní zástupce uvedl, že dvacetiletá promlčecí doba byla a je trestním zákonem stanovena u trestného činu spáchaného při vypracování nebo při schvalování privatizačního projektu podle jiného právního předpisu, respektive podle zák. č. 92/1991 Sb. o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby ve znění pozdějších předpisů. K prodeji státem drženého balíku akcií došlo v roce 1999 na základě rozhodnutí vlády České republiky označeného jako „usnesení vlády ČR ze dne 28.7.1999 č. 819 ke způsobu privatizace 46,29% akcií akciové společnosti M uhelná společnost“, kterým byla pod bodem II. schválena privatizace 46,29% akcií metodou přímého prodeje předem určenému vlastníku, a to společnosti I AS. Rozhodnutí vlády předcházely přípravné práce na Ministerstvu průmyslu a obchodu, Ministerstvu financí a Fondu národního majetku, z nichž vyšel návrh, který

vycházel z nabídky společnosti Investenergy SA, na jejíž přípravě se obvinění měli podílet. Za privatizační projekt ve smyslu uvedeného znaku trestního zákona je na základě změn zákona o privatizaci třeba považovat příslušný návrh na rozhodnutí vlády o privatizaci, kdy jinak než tímto způsobem nemohly být akcie MUS držené státem prodány. Privatizačním projektem v dané věci, resp. jeho návrhem, byl dokument označený jako „návrh privatizace majetkové účasti státu na podnikání akciové společnosti M uhelná společnost“. Na to navazuje označení celého procesu ve všech dokumentech, které jednoznačně o privatizaci a její přípravě hovoří. Proces vydávání rozhodnutí vlády o privatizaci je nutné považovat za proces posuzování a schvalování tohoto návrhu privatizačního projektu. Veškerá jednání, která byla učiněna v souvislosti s tímto procesem, je nutné považovat za jednání, k nimž došlo při schvalování privatizačního projektu ve smyslu § 67 odst. 1 písm. a) tr. zákona. Dané ustanovení upravující promlčení nelze redukovat pouze na jednání osob, které se samy podílely na procesu vypracování a schvalování, ale logicky zahrnuje i jednání dalších osob (včetně osob stojících mimo rozhodující orgány), které svým jednáním jakýmkoliv relevantním způsobem proces vypracování a schvalování ovlivnily. Kromě toho státní zástupce poukázal na institut přerušení promlčecí doby, s nímž se stanovisko profesora JUDr. [jméno] [příjmení], CSc., na které se stěžovatelka odvolává, nijak nevypořádá. I pokud by byla uvažována dvanáctiletá promlčecí doba podle § 67 odst. 1 písm. b) tr. zákona, bylo by plynutí promlčecí doby ve smyslu § 67 odst. 3 písm. b) tr. zákona přerušeno spáchaním skutku popsaného pod bodem I. žalobního návrhu. Nová dvanáctiletá promlčecí doba by pak počala, shodně u trestného činu popsaného pod bodem II. obžaloby jako u trestného činu popsaného pod bodem I. žalobního návrhu, od doby jeho dokonání dne 29.5.2002. O zahájení trestního stíhání bylo rozhodnuto v roce 2012, tedy před uplynutím dvanáctileté promlčecí doby.

K argumentu stěžovatelky, že pohledávky za dlužníky Ing. [jméno] [příjmení] a JUDr. [jméno] [příjmení] neexistují, neboť nebyly zjištěny v dědickém řízení a nelze rozhodnout o jejich zajištění, státní zástupce uvedl, že tyto argumenty vycházejí z chybných právních i skutkových premis. V přípravném řízení byly opatřeny důkazy, na jejichž základě je třeba učinit závěr, že [jméno] [příjmení] skutečně půjčil Ing. [anonymizováno] a JUDr. [příjmení] peníze ve výši 90 milionů Kč každému, které dosud nebyly vráceny. O tom svědčí smlouvy o půjčce, výpisy z účtů dlužníků a výpisy z účtu [jméno] [příjmení]. Ostatně ani sami dlužníci netvrdí to, co stěžovatelka. Naopak v komunikaci s Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových tvrdí, že doba splatnosti jejich půjček byla prodloužena. O existenci nesplacených půjček neexistují žádné pochybnosti. Za situace, kdy předmětné pohledávky nejsou obsahem rozhodnutí, kterým bylo stěžovatelce potvrzeno nabytí dědictví, je v kompetenci orgánů činných v trestním řízení existenci pohledávek posoudit samostatně jako předběžnou otázku ve smyslu § 9 odst. 1 tr.ř. Je však pozoruhodné, že stěžovatelka na základě informací, které z trestního řízení o předmětných pohledávkách zjistila, neiniciovala dodatečné projednání dědictví.

V souvislosti s námitkami stěžovatelky, které se týkají postoupení pohledávek na společnost LEBLONE LITIGATION LIMITED, státní zástupce odkázal na ustanovení smlouvy o postoupení pohledávek ze dne 20.10.2014, ve které je stěžovatelka postupitelem a uvedená obchodní společnost postupníkem. Předmětem smlouvy je postoupení vícero pohledávek po [jméno] [příjmení]. Smlouva rozlišuje mezi zajištěnými a nezajištěnými pohledávkami. Zajištěné pohledávky jsou vypočteny v článku 2.2 smlouvy s tím, že s nimi nelze nakládat. Podle článku 2.4 smlouvy postupník bere na vědomí existenci rizika, že některé pohledávky, které nejsou zahrnuty mezi zajištěné, mohou být státní mocí v souvislosti s trestním stíháním po uzavření smlouvy zajištěny. Podle článku 4.2 smlouvy je účinnost postoupení nezajištěných pohledávek vázána na pravomocné rozhodnutí vydané v dědickém řízení. Podle článku 4.3 smlouvy je účinnost postoupení zajištěných pohledávek vázána na pravomocné rozhodnutí vydané v dědickém řízení a zároveň na pravomocné zrušení zajištění zřízeného na zajištěné pohledávce státní mocí v souvislosti s trestním stíháním. Podle státního zástupce z citovaných ustanovení smlouvy o postoupení vyplývá, že pohledávky, které měly v době uzavření smlouvy charakter nezajištěných

pohledávek, mohou být státní mocí zajištěny. V takovém případě z logiky smlouvy na jejich postoupení dopadají obě odkládací podmínky; pravomocné dědické rozhodnutí a pravomocné zrušení zajištění. Státní zástupce je přesvědčen, že v trestním řízení k zajištění dochází již samotným rozhodnutím o zajištění ve smyslu § 79a a násl. tr.ř., tedy vyhotovením takového rozhodnutí, bez ohledu na okamžik, kdy rozhodnutí o zajištění bylo doručeno dotčeným dlužníkům, stěžovateli nebo i dalším osobám. Důvodem je sama konstrukce smlouvy o postoupení, která neváže změnu charakteru postupovaných pohledávek (z nezajištěných na zajištěné) na okamžik doručení zajišťovacího rozhodnutí postupiteli, ale na zajištění státní mocí. Z pohledu účinného zajištění předmětných pohledávek je nezpochybnitelné, že bez ohledu na otázku, kdo je věřitelem, bylo pravomocným usnesením státního zástupce ze dne 28.11.2017 č.j. 2 VZV 1/2012-4136, uloženo ve smyslu tehdy účinného ust. § 79e odst. 4 tr.ř. dlužníkům z příslušných pohledávek, aby místo plnění majiteli pohledávek předmět plnění složili na stanovený účet. Takový příkaz má relevanci bez ohledu na případnou změnu osoby věřitele, a proto námitku stěžovatelky o změně osoby věřitele nelze považovat za způsobilou ke zrušení prvotního rozhodnutí o zajištění, jakož i všech dalších zajišťovacích rozhodnutí.

V závěru svého vyjádření státní zástupce označil stížnost za nedůvodnou. Je přesvědčen, že doba zajištění není nepřiměřená povaze předmětné trestní věci a že existuje rozumný a opodstatněný vztah proporcionality mezi použitými prostředky a sledovanými cíli trestních řízení; zásah do vlastnického práva stěžovatelky není vzhledem k okolnostem případu, způsobu nabytí majetku a rozsahu zajištění nepřiměřený. Dále je přesvědčen, že nové důkazy nemohou být bez dalšího podkladem pro rozhodnutí o zastavení trestního stíhání. Státní zástupce navrhl, aby podaná stížnost [jméno] [příjmení] byla zamítnuta jako nedůvodná.

K vyjádření státního zástupce zpracovala stěžovatelka [jméno] [příjmení] repliku, ve které argumentaci státního zástupce odmítla. Uvedla, že brojit proti rozhodnutí státního zástupce o zajištění majetku je jejím právem, nicméně podání opravného prostředku není žádostí o zrušení či omezení zajištění. Usnesení Ústavního soudu, která státní zástupce cituje, jsou dva až čtyři roky stará a z hlediska přiměřenosti trvání zajištění jsou v současné době nepoužitelná. Sama vznesla námitku v tom směru, že Městský soud v Praze v napadeném usnesení neuvedl, z čeho a jak lze předvídat časové limity trvání trestního řízení v projednávané věci, proto jsou jeho úvahy nepřezkoumatelné. Teprve až v řízení před soudem se uplatní zásady kontradiktorního trestního procesu a až v hlavním líčení spočívá těžiště řízení, proto také trestní řád stanoví pouze jednu třetinu vazební lhůty na přípravné řízení a dvojnásobek na řízení před soudem. Uvedený poměr reflektuje potřebu ústnosti dokazování před soudem a principy spravedlivého procesu. V další části podání se stěžovatelka vyjádřila k odborným vyjádřením a znaleckým posudkům, které byly nově do trestního spisu založeny. K otázce promlčení zdůraznila, že pokud by trestnost jednání pod bodem II. obžaloby nezanikla promlčením v srpnu 2009, ale dokonáním trestného činu pod bodem I. žalobního návrhu by došlo k přerušení běhu promlčecí doby, pak nová desetiletá promlčecí doba by uběhla v květnu 2012, tedy před zahájením trestního stíhání pro trestný čin pod bodem II. obžaloby, k čemuž došlo dne 8. listopadu 2012. Stěžovatelka dále nesouhlasí s názorem státního zástupce, že předmětem trestního řízení je prokazovat sporné pohledávky ve vztahu k osobám Ing. [jméno] a JUDr. [příjmení]. Pokud jde o pohledávky postoupené smlouvou o postoupení ze dne 20.10.2014, považuje výklady státního zástupce za vymyšlené, když ve smlouvě nic takového sjednáno není. Podstatná je vůle stran smlouvy a její obsah. Nic z toho, co státní zástupce popisuje, v textu smlouvy není uvedeno a ani jedna ze stran smlouvy vůli k tomu, co tvrdí státní zástupce, neprojevila a nezamýšlela. Zajištěné pohledávky jsou pohledávky uvedené v bodu 2.2 smlouvy a pouze u nich je postoupení vázáno na pravomocné zrušení zajištění. U všech ostatních pohledávek postoupených smlouvou je účinnost postoupení podmíněna pouze právní mocí rozhodnutí v dědickém řízení. Je zcela absurdní tvrzení o tom, že by si strany ve smlouvě sjednaly konkrétní účinky skutečností, o jejichž vzniku vůbec nevěděly. V závěru vyjádření stěžovatelka navrhla, aby Vrchní soud v Praze její žádosti vyhověl.

Dne 16. listopadu 2017 Vrchnímu soudu v Praze bylo doručeno vyjádření společnosti LEBLONE LITIGATION GROUP LIMITED (dále pouze LEBLONE), která se označuje za zúčastněnou osobu. Společnost LEBLONE nesouhlasí s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 5. září 2017 a ztotožňuje se s námitkami [jméno] [příjmení]. Z pozice vlastníka pohledávek se k jejím námitkám připojuje, v trestním řízení hodlá uplatňovat práva zúčastněné osoby podle § 42 tr.ř. a žádá, aby jí to bylo umožněno. Zdůraznila, že o účinnosti postoupení pohledávky vůči společnosti KLIKA – BS, a.s., bylo pravomocně rozhodnuto nálezem Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR ze dne 16. ledna 2016. Nálezem bylo určeno, že společnost LEBLONE jako žalobce se ke dni 1.12.2014 na základě smlouvy o postoupení pohledávek ze dne 20.10.2014 stala věřitelem žalovaného, společnosti KLIKA – BS, a.s. Orgány činné v trestním řízení jsou při řešení předběžných otázek, které se netýkají posouzení viny obviněného, vázány pravomocným rozhodnutím soudu nebo jiného státního orgánu (§ 9 odst. 1 tr.ř.). Společnost LEBLONE proto očekává, že Vrchní soud v Praze zruší zajištění pohledávky, o které bylo rozhodnuto rozhodčím nálezem. V další části svého vyjádření společnost odkázala na odborné vyjádření prof. JUDr. [příjmení] ze dne 22.10.2017, podle něhož usnesení státního zástupce o zajištění pohledávek ze dne 28.11.2014 nemá vliv na platnost smlouvy o postoupení pohledávek a nebránilo postoupení v té době nezajištěných pohledávek z [jméno] [příjmení] na společnost LEBLONE. Postupní smlouvou byly postupovány pohledávky, které v den uzavření smlouvy byly předmětem zajištění podle trestního řádu (výslovně uvedené v čl. 2 postupní smlouvy), jakož i pohledávky, které byly označeny jako nezajištěné. Žádná z nezajištěných pohledávek se vydáním nebo doručením usnesení státního zástupce nestala zajištěnou pohledávkou a nic takového strany nesjednaly. Ani obsah postupní smlouvy žádné pochybnosti v tomto směru neumožňuje, což též vyplývá z prohlášení [jméno] [příjmení] ze dne 19.8.2015. Společnost LEBLONE uzavřela postupní smlouvu v dobré víře a v dobré víře se stala vlastníkem pohledávek. Očekává, že této její investici bude v České republice poskytnuta odpovídající právní ochrana. Opakovaně upozorňovala státního zástupce, že jedná v rozporu s existujícím právním stavem a poškozuje její investici. Přetrvávající zajištění podle trestního řádu poškozuje investici společnosti a vytváří komplikace dlužníkům spojené s restrukturalizací jejich dluhové situace. Společnost LEBLONE ani dlužníci se nepodíleli na jednáních, která jsou popsána v obžalobě, a neměli z ní žádný bezprostřední ani zprostředkovaný majetkový prospěch. Dochází také k faktické situaci, kdy Česká republika poskytuje společnosti méně spravedlivé a méně příznivé zacházení, než jaké poskytuje investicím a výnosům jiných investorů, včetně svých vlastních. Vůči společnosti LEBLONE není postupováno stejně jako vůči jiným osobám, které mají obdobné právní postavení, naopak je postupováno přísněji, než vůči nabyvatelům akcií, kteří v [příjmení] uhlavně působili společně s obviněnými a které je možno považovat za skutečné beneficiéry obchodu popisovaného obžalobou.

Společnost LEBLONE se jako zúčastněná osoba připojila k žádosti [jméno] [příjmení] a požaduje zrušení zajištění majetkových hodnot.

Přílohou tohoto vyjádření je rozhodčí nález Rozhodčího soudu při [příjmení] komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 16. ledna 2016, sp. zn. Rsp: 964/15, právní stanovisko k otázkám týkajícím se institutu zajištění nehmotných věcí ze dne 22. října 2017 zpracované prof. JUDr. [jméno] [příjmení], CSc., a čestné prohlášení [jméno] [příjmení] ze dne 19.8.2015.

Vrchní soud v Praze z podnětu podané stížnosti přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr.ř. správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že podané stížnosti nelze přiznat opodstatněnost. Stížnostní soud se závěry soudu prvního stupně z napadeného usnesení v podstatné části ztotožnil, jak bude dále podrobně rozvedeno.

Napadeným usnesením ze dne 5. září 2017, jímž byla zamítnuta žádost [jméno] [příjmení] v postavení zúčastněné osoby o zrušení zajištění majetkových hodnot (podaná na soud dne 27.6.2017), bylo rozhodnuto ve stádiu trestního řízení po podání obžaloby k Městskému soudu v

Praze, k čemuž došlo dne 28. dubna 2017. Podanou obžalobou jsou stíháni obvinění [příjmení] [jméno] [příjmení], [jméno] [jméno], Mgr. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení] [jméno] a Ing. [jméno] [příjmení] pro dva zvlášť závažné zločiny; ad I) zneužití informace a postavení v obchodním styku podle § 255 odst. 2, odst. 4 tr. zákoníku, ad II) podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku. Pod bodem III. výroku obžaloby je stíhán samostatně další obviněný [jméno] [příjmení] pro trestný čin přijímání úplatku podle § 160 odst. 1, odst. 4 písm. b) tr. zákona. Podstatou žalované trestné činnosti obviněných je nezákonné ovládnutí obchodní společnosti Mostecká uhelná společnost a.s. Na trestné činnosti se měl podílet i další spolupachatel [jméno] [příjmení], který byl společně se jmenovanými obviněn a v průběhu přípravného řízení dne 9.3.2013 zemřel. Jeho sestra [jméno] [příjmení] se stala jedinou dědičkou a v dané trestní věci vystupuje jako osoba zúčastněná, neboť zdělila majetkové hodnoty po zemřelém, které orgány činné v přípravném trestním řízení zajistily jako výnos z trestné činnosti; dílem ještě před smrtí obviněného, a to peněžní prostředky na třech jeho bankovních účtech v listopadu 2012 a na jednom bankovním účtu Mgr. [jméno] [příjmení] v únoru 2013, dílem až po smrti obviněného, a to peněžní prostředky na dalším bankovním účtu Mgr. [jméno] [příjmení] v listopadu 2013 a pohledávky za celkem 14 dlužníky v listopadu 2014. Celkový rozsah zajištěných majetkových hodnot, které [jméno] [příjmení] zdělila po dříve obviněném a zemřelém [jméno] [příjmení], činí 1,482 miliardy Kč.

Po podání obžaloby prvostupňový soud dosud neučinil žádný procesně relevantní úkon, vyjma napadeného rozhodnutí o zamítnutí žádosti o zrušení zajištění. Trestní věc se tedy aktuálně nachází v soudním řízení ve stádiu přezkoumání obžaloby z hledisek uvedených v ustanovení § 181 odst. 1 tr.ř., kdy podle obsahu obžaloby a spisu soud vyhodnotí, zda obžalobu je třeba předběžně projednat v zasedání senátu z důvodů uvedených v § 186 či zda může být nařízeno hlavní líčení. Zákonem stanovená lhůta tří měsíců od podání obžaloby (§ 181 odst. 3 tr.ř.) byla prodloužena do 30. listopadu 2017.

Podle zjištění Vrchního soudu v Praze bylo napadeným usnesením rozhodnuto správně a v souladu se zákonem. V posuzovaném případě zákonné podmínky pro další trvání zajištění majetkových hodnot ve vlastnictví stěžovatelky nadále trvají, přijaté opatření plní svůj nezastupitelný účel a je zcela přiměřené existující aktuální důkazní i procesní situaci. Odpovídá skutkovým zjištěním z obžaloby, že dříve obviněný [jméno] [příjmení] se přímo a aktivně spolupodílel na žalované trestné činnosti, na opatření výnosů z ní a z těchto výnosů těžil. Trestná činnost, s níž jsou zajištěné peněžní prostředky na účtech u bank a zajištěné pohledávky spojovány, je popsána v podané obžalobě přehledně a dostatečně srozumitelně, včetně relevantních důkazů, na kterých žalobní návrh stojí. Další trvání zajištění je v daném případě zákonné a sleduje legitimní cíl.

Stížnostní soud se ztotožnil i se závěrem prvostupňového soudu, že v projednávané věci zásah státu do vlastnického práva stěžovatelky respektuje spravedlivou rovnováhu mezi obecným zájmem společnosti, který je zásahem sledován, a požadavkem na ochranu základních práv jednotlivce, včetně práva na pokojné užívání majetku. Tento závěr je z hlediska správnosti napadeného usnesení klíčový a stěžovatelkou je také důrazně napadán.

V obecné rovině platí, že zajištění majetku pomáhá při stíhání závažné, zejména hospodářské kriminality, jehož podstatou je zákonem upravené omezení vlastnického práva dotčených osob přiměřené cíli sledovaného právní úpravou, jímž je náležité zjištění trestných činů, spravedlivé potrestání pachatelů a snaha v co nejvyšší možné míře eliminovat škodu způsobenou trestnou činností. Každé omezení práva na ochranu majetku má časové limity a musí splňovat též kritérium přiměřenosti (jinak řečeno spravedlivé rovnováhy) mezi požadavky obecného zájmu společnosti a požadavky základních práv jednotlivce. Požadovaná rovnováha by nebyla dána, pokud dotčená osoba by nesla zvláštní a nadměrné břemeno, např. v situaci, kdy zajištění majetkové hodnoty by trvalo delší než pouze nezbytně nutnou dobu potřebnou k dosažení účelu trestního řízení. Pokud by k zásahu do vlastnického práva docházelo po nepřiměřeně dlouhou dobu, šlo by o neproporcionální zásah do vlastnického práva dotčené osoby garantovaného čl. 11 odst. 1 Listiny

základních práv a svobod. Mezi hlavní kritéria při posuzování, zda opatření zachovává požadovanou spravedlivou rovnováhu a zda jím není na dotčenou osobu kladeno nepřiměřené břemeno, patří charakter zásahu, sledovaný cíl, povaha dotčených majetkových práv, chování dotčené osoby i orgánu státní moci. Lze dodat, že pokud přiměřenost délky omezení vlastnického práva v důsledku aplikace zajišťovacích institutů byla analogicky přirovnávána k zákonným lhůtám pro vazební řízení, bylo k tomu opakovaně již konstatováno, že toto podpůrné hledisko neplatí osamoceně a paušálně, nýbrž vždy ve spojení s dalšími hledisky stran rozsahu řešené věci a stavu trestního řízení; nikoliv výjimečně bylo jako přiměřeně dlouhé posouzeno zajištění majetkových hodnot po dobu delší než by odpovídalo maximálním vazebním lhůtám (viz I. ÚS 4597/12 ze dne 11.6.2013, II. ÚS 1681/15).

V posuzované věci délka zajištění dotčených majetkových hodnot představuje časový úsek celkově tři až pět roků, stěžovatelky se bezprostředně týká období pouze tří a čtyř roků. Samotná trestní věc je svou povahou velmi závažná, rozsáhlá, po skutkové i právní stránce vykazuje vysoký stupeň složitosti, se značným mezinárodním přesahem, což vše odůvodňuje délku zajištění majetkových hodnot. Podstatou samotné trestní kauzy je nezákonné ovládnutí společnosti Mostecká uhelná společnost, a.s., včetně její tzv., „doprivatizace“ v roce 1999, kdy podle obžaloby zločinem zneužití informace a postavení v obchodním styku podle § 255 odst. 2, odst. 4 tr. zákoníku měl být opatřen jinému neoprávněný prospěch ve výši 5,258 miliardy Kč a zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku měla být způsobena škoda ve výši 3,284 miliardy Kč. Přípravné trestní řízení bylo vedeno od zahájení trestního stíhání v červnu a v listopadu 2012 do podání obžaloby v dubnu 2017, tj. necelých pět roků. Soudní řízení se nyní po dobu cca šesti měsíců nachází ve stádiu přezkoumání obžaloby a obsahu spisu, který je 73 svazkový a aktuálně po doručení nových důkazů obhajoby čítá téměř 24000 stran. Řízení je vedeno proti šesti obviněným, ve věci figuruje velký počet obchodních společností jak z České republiky (6), tak ze zahraničí; konkrétně na ostrově Man (7), v Lichtenštejnsku (2), na Kypru (4), ve Švýcarsku (3), o dalších společnostech probíhala šetření i v dalších zemích. Velkou zátěž pro dokazování znamenala realizovaná právní pomoc z cizích států a s ní spojené nutné překlady.

Z uvedeného vyplývá, že délka přípravného trestního řízení, tím i délka doby trvání zajišťovaných institutů, odpovídá povaze a komplikovanosti posuzované trestní kauzy. Pokud stěžovatelka odmítá tuto argumentaci o komplikovanosti a rozsáhlosti dané trestní věci jako nepostačující k odůvodnění závěru, že zajištění je nutno uplatňovat i nadále, nelze jí rozhodně přisvědčit. Stanovisko stěžovatelky je ryze subjektivní, v rozporu s rozhodnými skutečnostmi výše zmíněnými a nelze jej přijmout.

Lichá je též konkrétní argumentace stěžovatelky o tom, že přípravné řízení se vyznačuje průtahy ve smyslu nečinnosti orgánů činných v trestním řízení od skončení vyšetřování v lednu 2016 do podání obžaloby na konci dubna 2017, tj. časový úsek nečinnosti v délce patnácti měsíců. Jak správně uvedl ve svém vyjádření státní zástupce, jedná se o tvrzení, které nerespektuje faktický stav věci. Z obsahu spisu vyplývá, že ve vymezeném časovém období bylo rozhodováno o zajištění majetku různých dotčených osob, včetně stěžovatelky [jméno] [příjmení] (viz usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 15.2.2016, sp.zn. 1To 4/2016), byly vyžádány aktuální osobní výkazy na obviněné, od dubna do července 2016 bylo realizováno právo stran na prostudování spisu, v září 2016 policejní orgán vypracoval návrh na podání obžaloby a v dubnu 2014 státní zástupce podal vypracovanou obžalobu s přílohami k soudu. Stížnostní soud po přezkoumání dospěl k úsudku, že žádná neodůvodněná prodleva v přípravném řízení nenastala a řízení probíhá zcela standardně.

Odmítnout je třeba i výhradu stěžovatelky o tom, že zajištění jí působí nepříznivé dopady ve smyslu zhodnocení majetku. Tato námitka není relevantní a soud prvního stupně na ni správně reagoval s odkazem na realizovanou kompetentní správu zajištěného majetku podle zákonných podmínek. Navíc je třeba zdůraznit, že stěžovatelka zajištěné majetkové hodnoty zdědila a užití zajišťovacího opatření jí nemohlo změnit její dosavadní ekonomický standard.

Stížnostní soud shrnuje, že doba, po kterou trvá zajištění majetkových hodnot stěžovatelky, sice není zanedbatelná, nicméně jeho další trvání je naprosto opodstatněné a přiměřené s ohledem na povahu a rozsah věci a aktuální stav trestního řízení. Pokračující zajištění má oporu v konkrétních skutečnostech poukazujících na existenci legitimního požadavku veřejného zájmu, který převažuje nad požadavkem respektování práva vlastnického.

Námítky stěžovatelky, které fakticky kopírují důvody její žádosti o zrušení zajištění, stížnostní soud odmítl jako neopodstatněné. Na podstatné dílčí námítky již bylo reagováno výše a nad rámec již uvedeného stížnostní soud považuje za potřebné uvést následující.

Výtky stěžovatelky, které útočí na argumentaci prvostupňového soudu z odůvodnění napadeného usnesení stran odkazu na dřívější rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení v oblasti zajišťování majetkových hodnot, jsou bezvýznamné. Slovní vyjádření o tom, že, „v rámci stížnostních řízení Vrchní státní zastupitelství v Olomouci, Vrchní soud v Olomouci a Ústavní soud opakovaně nevyhověly stížnostem [jméno] [příjmení]“ – viz str. 5 odůvodnění usnesení – je pouze formulační nepřesností, bez jakéhokoli vlivu na správnost rozhodnutí. Pokud v téže části napadeného usnesení nalézací soud cituje dřívější rozhodnutí Vrchního státního zastupitelství v Olomouci, Vrchního soudu v Olomouci a Ústavního soudu z období roků 2014 a 2015 a v podrobnostech na ně odkazuje, pak pouze ve spojení s argumentací, zda a na základě jakých důkazů je zajištění majetkových hodnot důvodné a jakou vazbu zajištěný majetek má na žalovanou trestnou činnost. Naproti tomu délku trvání zajištění nalézací soud řeší až na straně 6 a násl. odůvodnění usnesení, a to velmi podrobně, konkrétně a správně, na podkladě aktuálního stavu řízení a spisu. Ve své konečné úvaze se neopírá o tři roky stará rozhodnutí, jak stěžovatelka tvrdí, nýbrž s odkazem na různá usnesení Ústavního soudu, která se zabývají danou problematikou, se vypořádává s obecně platnými pravidly, která přiléhavě aplikuje na konkrétní případ.

Prisvědčit nelze ani argumentu, že závažnost zásahu do práv stěžovatelky v podobě zajištění jejího majetku nekoresponduje s úrovní důkazní situace. Opak je pravdou, jak vyplývá z obsahu obžaloby a spisového materiálu. Je třeba mít na zřeteli, že se jedná o výjimečně složitou trestní kauzu, řízení se nachází na počátku soudního řízení, kdy nové důkazy obhajoba doručila soudu v září 2017. V řízení o zajištění majetkových hodnot není v kompetenci soudu hodnotit kvalitu a věrohodnost důkazů, včetně obhajoby obviněných. Rozhodné je pouze zjištění, že stávající výsledky trestního řízení vyplývající z obsahu obžaloby a spisu jsou dostačující a v rovině vyššího stupně pravděpodobnosti ukazují na důvodný závěr o spáchání stíhané trestné činnosti, včetně konkrétního zapojení jednotlivých obviněných a jejich profitu z ní. Stěžovatelkou zmiňované důkazy (odborná vyjádření, znalecké posudky) jsou zcela nové, nalézací soud se jimi bude zabývat, stejně tak ovšem i důkazy opatřené dříve v přípravném řízení. Konkrétní hodnotící argumentaci k důkazní situaci ve věci nelze připojit, neboť by to fakticky znamenalo předjímání rozhodnutí nalézacího soudu (dokonce i meritorního), což není přípustné. Podstatné je, že na důkazní materiál je nutné pohlížet komplexně a zhodnotit obraz zjištěného skutkového stavu jako celek, což bude úkolem až případného hlavního líčení, event. předběžného projednání obžaloby.

Po přezkoumání věci neuspěla ani druhá vážná námitka stěžovatelky o promlčení trestní odpovědnosti uplynutím promlčecí doby. Stížnostní soud přezkoumal argumentaci nalézacího soudu z odůvodnění napadeného usnesení (s ohledem na dané stádium řízení neúplnou), vážil vyjádření stěžovatelky i státního zástupce a dospěl k následujícím závěrům.

Je nepochybné, že začátek doby promlčení trestní odpovědnosti je třeba počítat od okamžiku ukončení trestné činnosti (dokonání činu), k čemuž v posuzovaném případě podle žalobního návrhu došlo za účinnosti trestního zákona č. 140/1961 Sb.; v případě skutku ad I) v květnu 2002 a v případě skutku ad II) v srpnu 1999. Oba žalované trestné činy (§ 255 odst. 2, 4 tr. zákoníku a § 209 odst. 1, 5 tr. zákoníku) jsou stejně trestné podle trestního zákona účinného v době činu (pět až dvanáct let odnětí svobody) i podle pozdějšího nyní platného trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. (pět až deset let odnětí svobody). Naproti tomu úprava promlčení trestní odpovědnosti ve

standardní obecné lhůtě je podstatně rozdílná; trestní zákon (§ 67 odst. 1 písm. b) tr. zákona) pro uvedené trestné činy stanovil promlčecí dobu dvanácti roků v případě skutku ad I) obžaloby a deseti roků v případě skutku ad II) obžaloby (naznačené zpřísnění promlčecí doby bylo provedeno zák.č. 327/1999 Sb. ze dne 9.12.1999 s účinností od 28.12.1999), trestní zákoník ve svém ustanovení § 34 odst. 1 písm. b) stanovuje promlčecí dobu patnácti let. Obě právní úpravy dále stanovují zvláštní promlčecí dobu dvaceti let, jde-li o trestný čin mj. spáchaný při vypracování nebo při schvalování privatizačního projektu, a to podle zák.č. 92/1991 Sb. o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění předpisů pozdějších (trestní zákon) nebo podle jiného právního předpisu (trestní zákoník). Současně platí, že promlčecí doba se přerušuje a počíná promlčecí doba nová, spáchal-li pachatel v promlčecí době trestný čin nový, na který trestní zákon stanoví trest stejný nebo přísnější.

Při posuzování, zda je pozdější zákon pro obviněné příznivější (shodně § 2 odst. 1 tr. zákoníku a § 16 odst. 1 tr. zákona), je třeba obě právní úpravy zvažovat ve výsledném celku, když není pochyb o tom, že právní úprava, podle které by byl žalovaný skutek již promlčen, je pro obviněné nejpríznivější. Ve vztahu k otázce promlčení trestní odpovědnosti v obecné základní promlčecí době je třeba užít trestní zákon č. 140/1961 Sb., který počítá u obou skutků s kratší promlčecí dobou než trestní zákoník, naproti tomu ve vztahu ke specifické nejdelší promlčecí lhůtě je právní úprava obou trestních kodexů téměř identická.

Je-li výše uvedené aplikováno na posuzovaný případ, znamená to, že trestní odpovědnost pachatelů za trestný čin popsany pod bodem ad I) obžaloby nemůže být v žádném případě promlčena. Od dokončení činu v květnu 2002 obecná promlčecí lhůta dvanácti roků by skončila v květnu 2014, zatímco k zahájení trestního stíhání pro tento skutek došlo již v červnu 2012. Uvedený závěr je jednoznačný a žádné výhrady proti němu neuvádí ani stěžovatelka.

Jiná je situace u skutku ad II) obžaloby, kde standardní promlčecí lhůta deseti roků podle právní úpravy účinné v době činu (nikoliv dvanácti roků, jak nesprávně uvádí státní zástupce) běžela od srpna 1999, v květnu 2002 po jejím přerušení v důsledku spáchání nového stejně přísného trestného činu začala běžet nová desetiletá lhůta, která skončila v květnu 2012. K zahájení trestního stíhání pro tento skutek však došlo v listopadu 2012, tj. až po uplynutí obecné promlčecí lhůty. Dvanáctiletou obecnou promlčecí lhůtu, které se dovolává státní zástupce, u tohoto skutku nelze užít, neboť čin byl spáchán před účinností zák.č. 327/1999 Sb., která ji do trestního zákona zavedla.

Pro řešení otázky promlčení trestní odpovědnosti je tak klíčové posouzení, zda žalovaný trestný čin byl spáchán při vypracování nebo při schvalování privatizačního projektu podle zákona č.92/1991 Sb. o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů, a zda lze z tohoto důvodu užít nejdelší promlčecí lhůtu dvaceti roků (§ 34 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku a § 67 odst. 1 písm. a) tr. zákona). Komentář trestního zákoníku k uvedené problematice uvádí, že nejdelší dvacetiletá promlčecí lhůta se váže k zákonu o tzv. velké privatizaci (zák.č. 92/1991 Sb.), podle něhož k převodu majetku státu na jiné osoby mohlo dojít jen podle rozhodnutí o privatizaci podniku, jeho části nebo majetkové účasti státu, vydaného na základě návrhu privatizačního projektu. Promlčecí doba se vztahuje na jakékoliv trestné činy spáchané při vypracování nebo při schvalování privatizačního projektu, přičemž tato formulace zahrnuje celý proces privatizace a nevyžaduje, aby pachatel byl přímo zpracovatelem nebo členem schvalujícího orgánu (např. postačí, že se podílel na zajišťování potřebných podkladů pro vypracování nebo schválení projektu). Není tedy podstatné, zda se pachatel zúčastnil na vypracování privatizačního projektu a v jaké funkci či zda se podílel na jeho schvalování. Může jít např. i o soukromou osobu nebo o představitele privatizovaného podniku. Důvodem pro stanovení nejdelší promlčecí doby u trestných činů spáchaných při vypracování nebo při schvalování privatizačního projektu je především souvislost se značnými majetkovými hodnotami, které byly ve velkém rozsahu a v poměrně krátkém časovém období převáděny z vlastnictví státu do vlastnictví jiných osob. Privatizační proces s ohledem na jeho povahu, rychlost a rozsah neumožňovaly takovou kontrolu, aby případná trestná činnost s tím související mohla být vždy včas odhalena a postižena.

Je-li výše uvedené aplikováno na posuzovaný případ, lze dospět k jedinému možnému závěru, že žalované jednání obviněných popsané pod bodem ad II) obžaloby bylo spáchané při vypracování nebo při schvalování privatizačního projektu ve smyslu § 67 odst. 1 písm. a) tr. zákona účinného v době činu.

Mostecká uhelná společnost, a.s., vznikla při privatizaci v roce 1993 na základě vypracovaného a schváleného privatizačního projektu č. 22755, kdy většinu akcií získaly soukromé subjekty, a část zůstala v rukou státu. Privatizaci tohoto balíku akcií (46,29%) schválila vláda svým usnesením ze dne 28.7.1999 a dne 20.8.1999 Česká republika, zastoupená Fondem národního majetku, podepsala smlouvu o prodeji akcií s kupujícím, jímž byla společnost I. K uvedenému prodeji balíku akcií došlo na podkladě opakované nabídky kupujícího, kterou podle obžaloby za okolností vykazujících podvodné znaky měli učinit právě obvinění, kteří v rozhodném období zastávali i pozice v představenstvu společnosti Mostecká uhelná společnost, a.s. Na základě nabídky k odkupu akcií byl vypracován materiál, „Návrh privatizace majetkové účasti státu na podnikání akciové společnosti M uhelná společnost“ (viz čl. 16869/ 52), který obsahoval návrh usnesení vlády, předkládací zprávu (popis aktuálního stavu a nabídky), návrh privatizace akcií společnosti Mostecká uhelná společnost, a.s., (charakteristika hnědouhelných akciových společností, charakteristika Mostecké uhelné společnosti a.s.) a konečné návrhy privatizace akcií jednak Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, jednak Ministerstva financí ČR. Jako důvod předložení materiálu byla uvedena nutnost dokončení privatizace společnosti. Na základě tohoto dokumentu vláda svým usnesením ze dne 28.7.1999 schválila privatizaci 4 089 763 ks akcií společnosti M uhelná společnost o nominální hodnotě 1000 Kč akcie metodou přímého prodeje předem určenému vlastníku firmě INVESTENERGY SA za dohodnutou kupní cenu 650 miliónů Kč. Z uvedeného je třeba důvodně usoudit, že posuzovaná privatizace společnosti Mostecká uhelná společnost, a.s., v roce 1999 byla převodem majetkové účasti státu v držení Fondu národního majetku na podnikání společnosti Mostecká uhelná společnost, a.s., na třetí osobu, o vysoké majetkové hodnotě (nominální hodnota převyšovala 4 miliardy Kč) a proběhla v režimu zákona č. 92/1991 Sb. o tzv. velké privatizaci na základě vypracovaného návrhu privatizace a rozhodnutí vlády. O tom svědčí též samotný obsah smlouvy o prodeji akcií ze dne 20.8.1999, která v čl. II výslovně uvádí, že podkladem pro uzavření smlouvy o úplatném převodu akcií je privatizační projekt č. 22755 podniku Mostecká uhelná, a.s., a v závěrečném ustanovení je uvedeno, že vzájemné vztahy smluvních stran, které nejsou výslovně dohodnuty ve smlouvě, se řídí ustanoveními zák.č. 92/1991 Sb. Ostatně posuzovaný převod balíku akcií bylo možné provést výlučně podle citovaného zákona č. 92/1991 Sb. Stížnostní soud dospěl k závěru, že na hodnocený převod balíku akcií z majetku státu do rukou soukromého subjektu v roce 1999 je třeba nahlížet jako na dokončení procesu privatizace společnosti, který byl uskutečněn podle zákona č. 92/1991 Sb. o tzv. velké privatizaci, na který ustanovení trestního zákona o prodloužené promlčecí době přímo dopadá. Opatřená klíčová dokumentace, z rozhodného období i předcházejícího (viz např. jednání vládní privatizační komise v roce 1997 a 1998), svědčí o tom, že záměrem bylo Mosteckou uhelnou společnost, a.s., podle v ní užitě terminologie, „doprivatizovat“.

Za výše popsaného stavu je opodstatněný právní závěr o tom, že žalované jednání vykazuje znaky relevantní účasti obviněných při vypracování nebo při schvalování privatizačního projektu podle zák.č. 92/1991 Sb. o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů, jak vyžaduje ustanovení trestního zákona ve svém ustanovení § 67 odst. 1 písm. a) o promlčecí době v délce dvaceti roků.

Opačné právní stanovisko stěžovatelky opírající se o změnu zákona č. 92/1991 Sb. o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby a o stanovisko profesora JUDr. [jméno] [příjmení], CSc. ze dne 11.11.2014 (viz čl. 23669 spisu) stížnostní soud nesdílí. Je skuteností, že citovaný zákon o velké privatizaci zákonem č. 210/1993 Sb. s účinností od 13.8.1993 doznal změny; mj. v ust. § 5, podle kterého se převod majetku podle tohoto zákona prováděl původně podle, „schváleného privatizačního projektu podniku nebo majetkové účasti státu na podnikání“, zatímco podle nové

úpravy podle,, rozhodnutí o privatizaci podniku, nebo jeho části, nebo majetkové účasti státu na podnikání jiné právnické osoby vydaného na základě návrhu privatizačního projektu“. Důvodem změny byl možný dvojitý výklad původního znění § 5; jedním z nich byl pro praxi neakceptovatelný výklad, dle kterého je orgán schvalujícímu privatizační projekt přiznána pouze možnost schválit či neschválit některý z předložených projektů. Proto novelizace zákona byla vedena záměrem upravit proces schvalování privatizačních projektů tak, aby výklad zákonné normy byl jednoznačný; proces schvalování privatizačního projektu nahradila rozhodováním o privatizaci.

V posuzovaném případě k činu došlo prokazatelně za účinnosti novelizované úpravy zákona o velké privatizaci, která přinesla pojem rozhodování o privatizaci. Tento termín trestněprávní úprava o prodloužené promlčecí době nezná a je tvrzeno, že jejím užitím by došlo k nahrazování mezery v právní úpravě analogií v neprospěch pachatele, což v otázce podmínek trestnosti není přípustné, s čímž je nutno pouze souhlasit. K tomu stížnostní soud uvádí svůj komentář následovně. Především zmíněná změna zákona o velké privatizaci může být relevantní pouze ve vztahu k zákonné dikci,, při schvalování privatizačního projektu“ ve smyslu § 67 písm. a) tr. zákona, nikoliv k alternativnímu zákonnému znaku,, při vypracování privatizačního projektu“ ve smyslu totožného ustanovení, jehož naplnění samo o sobě dostačuje k užití prodloužené promlčecí doby a žalované jednání obviněných primárně ukazuje právě na naplnění tohoto znaku. Navíc však, podle názoru stížnostního soudu, podřazení činnosti,, rozhodnutí o privatizaci na základě návrhu privatizačního projektu“ ve smyslu zákona č. 92/1991 Sb. ve znění účinném od 13.8.1993 pod zákonnou formulaci,, čin spáchaný při schvalování privatizačního projektu“ ve smyslu § 67 odst. 1 písm. a) tr. zákona není nepřipustnou analogií řešící mezeru v zákoně. Rozhodnutí o privatizaci na základě návrhu privatizačního projektu může mít různé formy: schválení projektu, neschválení projektu a pozměnění projektu. Není logický a spravedlivý výklad, jímž by bylo kryto zákonnou formulací o prodloužené promlčecí době toliko schválení privatizačního projektu (k čemuž navíc v daném případě mělo dojít), zatímco jiné způsoby rozhodnutí by se z tohoto postupu vymykaly. Podle názoru stížnostního soudu z logiky věci a z jazykového hlediska vyplývá, že zákonná formulace,, při vypracování nebo při schvalování privatizačního projektu podle zák.č. 92/1991 Sb.“ nevyjadřuje ojedinelé úkony sepsání a schválení projektu, nýbrž kontinuální proces činností bezprostředně vedoucích k naznačenému cíli. Zákonnou kategorií,, při vypracování“ je nutno chápat jako sled úkonů spočívajících v přípravných pracích, vyhledávání a ověřování dat, a písemné zpracování návrhu privatizačního projektu. Obdobně zákonné vyjádření,, při schvalování“ vyjadřuje schvalovací proces, v němž se vypracovaný návrh projektu představuje, diskutuje, posuzuje a rozhoduje o něm, ať již schválením, neschválením či pozměněním. Proto také platí, že trestného činu při vypracování nebo při schvalování privatizačního projektu se mohou dopustit i osoby, které projekt samy nezpracovaly ani jej neschvalovaly. Jestliže není sporu o tom, že ustanovení § 67 odst. 1 písm. a) tr. zákona o prodloužené dvacetileté promlčecí době (s účinností od 1.1.1994) cílilo na schvalovací proces privatizačního projektu dle zákona č. 92/1991 Sb. ve znění do 12.8.1993, který znal rozhodování ve formě schválení a neschválení privatizačního projektu (§ 5 zák.č. 92/1991 Sb. nesl název rozhodnutí o privatizaci a privatizační projekty), pak nelze nalézt rozumné zdůvodnění, proč by totéž ustanovení trestního zákona nebylo aplikovatelné na totožný zákon č. 92/1991 Sb. po jeho novelizaci s účinností od 13.8.1993, již schvalovací proces privatizačního projektu byl rozšířen o možnost změnění návrhu projektu. Tvrzení, že proces rozhodování o privatizaci podle zák.č. 92/1991 Sb. není slučitelný se zákonným pojmem,, při schvalování privatizačního projektu“ ve smyslu ustanovení trestního zákona o nejdelší promlčecí době, se jeví jako nepřipustně formalistické a činí ustanovení o prodloužené promlčecí době od počátku mrtvým, což nepochybně nebylo záměrem zákonodárce.

Pokud je namítáno, že vláda rozhodla usnesením o privatizaci akcií společnosti Mostecká uhelná společnost, a.s., bez návrhu privatizačního projektu, je třeba tento názor odmítnout. Výše již bylo uvedeno, že na základě nabídky k odkupu akcií byl vypracován materiál,, Návrh privatizace majetkové účasti státu na podnikání akciové společnosti M uhelná společnost“, který je třeba

považovat za návrh privatizačního projektu ve smyslu §§ 5 a 9 zák.č. 92/1991 Sb. Podle posledně citovaného zákonného ustanovení platí, že privatizační projekt majetkových účastí státu na podnikání obsahuje přiměřené náležitosti privatizačního projektu podniku. Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že na návrh privatizačního projektu majetkové účasti zákon neklade totožné požadavky jako na návrh privatizačního projektu (§ 6 zák.č. 92/1991 Sb.), nýbrž přiměřeně snižené podle potřeby konkrétního projektu. Z uvedeného důvodu stížnostní soud dospěl k závěru, že citovaný materiál splňuje požadavky návrhu privatizace majetkové účasti státu na podnikání.

Na základě výše uvedeného Vrchní soud v Praze uzavírá, že námitku o promlčení trestní odpovědnosti pachatelů za skutek popsany pod bodem ad II) obžaloby neshledal důvodnou. Současně je třeba zdůraznit, že výše prezentovaným právním stanoviskem není dotčena povinnost prvostupňového soudu podanou obžalobu řádně přezkoumat ze všech zákonných hledisek.

Zbývá se vyjádřit k okruhu námitek stěžovatelky, které se vztahují k zajištěným pohledávkám. Z obsahu spisu vyplývá, že usnesením státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci ze dne 28.11.2014, sp.zn. 2VZV 1/2012, bylo rozhodnuto tak, že podle § 79e odst. 1 tr.ř. se jako výnos z trestné činnosti zajišťují pohledávky, jejichž majitelem byl [jméno] [příjmení], vůči celkem čtrnácti dlužníkům (Urban Auto s.r.o., FEED GRAIN s.r.o., Ing. [jméno] [příjmení], JUDr. [jméno] [příjmení], BELLO spol.s.r.o., PARYBA s.r.o., [jméno] [příjmení], Rezidence Kavčí Hory a.s., KLIKA-BP, a.s., Investments DBD s.r.o., Residence 911 s.r.o., LMP-SOLAR s.r.o., GOLF RESORT Karlovy Vary a.s., Pod Karlovarskou s.r.o.), [jméno] [příjmení] jako majiteli zajištěných pohledávek mj. bylo zakázáno s nimi nakládat a dlužníkům ze zajištěných pohledávek bylo uloženo, aby plnili nikoliv majiteli, nýbrž na určený bankovní účet, jehož majitelem byl [jméno] [příjmení] a který byl rovněž zajištěn. Toto usnesení bylo doručeno zmocněnci [jméno] [příjmení] dne 5.12.2014 a ona sama si uloženou zásilku na poště vyzvedla 17.12.2014.

Žádost stěžovatelky o zrušení zajištění dvou pohledávek (za Ing. [jméno] [příjmení] a JUDr. [jméno] [příjmení]), protože neexistují, když nebyly zjištěny v dědickém řízení a nebylo o nich usnesením o dědictví rozhodnuto, Městský soud v Praze zcela důvodně vyhodnotil jako neopodstatněnou (ve shodě s usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 26.1.2015, sp.zn. 1To 2/2015, které řešilo stejnou námitku stěžovatelky). Soud prvního stupně v odůvodnění napadeného usnesení správně uvedl, že důkazy opatřené v přípravném trestním řízení svědčí o existenci obou pohledávek (smlouvy o půjčce, výpisy z bankovních účtů, postoj dlužníků) a soupis majetku v usnesení o dědictví je deklaratorní, odvislé od zjištění notáře z průběhu dědického řízení a při zjištění dalšího majetku lze tento v dědickém řízení projednat dodatečně. Stížnostní soud se s touto argumentací ztotožňuje a dodává, že tvrzení stěžovatelky a rozhodnutí o dědictví nemůže zpochybnit opatřené důkazy o existenci pohledávek a vést ke zrušení jejich zajištění, k němuž došlo z důvodu, že se jedná o výnos z trestné činnosti.

Stejně tak nelze vyhovět žádosti stěžovatelky a zrušit zajištění osmi pohledávek (za dlužníky BELLO spol. s.r.o., [jméno] [příjmení], Rezidence Kavčí Hory a.s., KLIKA-BP, a.s., Investments DBD s.r.o., Residence 911 s.r.o., GOLF RESORT Karlovy Vary a.s. a Pod Karlovarskou s.r.o.) s odůvodněním, že již není jejich majitelem. Je tvrzeno, shodně samotnou [jméno] [příjmení] a společností LEBLONE LITIGATION GROUP LIMITED (dříve [příjmení] [jméno] [příjmení]), že uvedené pohledávky byly postoupeny na základě postupní smlouvy ze dne 20.10.2014 uzavřené mezi postupníkem MICHANDACO TRADING LIMITED (společnost zřízená a existující podle práva Kyprské republiky se sídlem Larnaca, xanon-433x) a postupitelem [jméno] [příjmení] (viz čl. 5413 17). Argumentace obou smluvních stran spočívá v tom, že tyto pohledávky v době uzavření smlouvy byly nezajištěné a jako takové byly postoupeny účinně ke dni 1.12.2014 po naplnění odkladací podmínky, jímž bylo pravomocné rozhodnutí vydané v dědickém řízení. Naproti tomu bylo sjednáno, že účinnost zajištěných pohledávek (výslovně jmenované v čl. 2 postupní smlouvy) je vázána na dvě odkladací podmínky; pravomocné rozhodnutí v dědickém řízení a pravomocné zrušení zajištění v trestním řízení. Na podporu uvedeného navíc společnost LEBLONE doručila soudu ad 1) rozhodčí nález Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR

a Agrární komoře ČR ze dne 16.1.2016, sp. zn. Rsp 964, jímž bylo určeno, že žalobce (společnost LEBLONE) se ke dni 1.12.2014 na základě postupní smlouvy ze dne 20.10.2014 stal věřitelem žalovaného (společnost KLIKA-BP, a.s.), a to z pohledávky ze smlouvy o půjčce uzavřené mezi žalovaným jako dlužníkem a [jméno] [příjmení] jako věřitelem, ad 2) čestné prohlášení [jméno] [příjmení] ze dne 19.8.2015 o tom, že rozdělení pohledávek ve smlouvě do dvou skupin (zajištěné a nezajištěné) bylo konečné a úmyslem smluvních stran nebylo, aby pozdější změny právního stavu pohledávek změnilly klasifikaci pohledávky, tj. její přeřazení do druhé skupiny, ad 3) právní stanovisko ze dne 22.10.2017 prof. JUDr. [jméno] [příjmení], CSc. k otázkám týkajícím se institutu zajištění nehmotných věcí.

Byť trestní soud není vázán rozhodčím nálezem, nelze jej v posuzovaném případě pominout a nezabývat se jím. Rozhodčí řízení (zák.č. 216/1994 Sb.) je rozhodování sporů cestou mimo státní soudy, proto rozhodčí nálezy nejsou pro trestní soud závazné ve smyslu § 9 odst. 1 tr.ř. Nicméně výrok rozhodčího nálezu podstatně zpochybňuje právní závěr soudu prvního stupně o neúčinném postoupení pohledávek, které v době podpisu postupní smlouvy (20.10.2014) nebyly zajištěny orgány činnými v trestním řízení, stejně tak samotný obsah smlouvy, která rozdílně upravuje režim zajištěných (tyto výslovně specifikuje) a nezajištěných pohledávek a změnu zařazení pohledávek z jedné skupiny do druhé výslovně neupravuje. Rozhodná je vůle smluvních stran v okamžiku podpisu postupní smlouvy, přičemž je nesporné, že k zajištění výše jmenovaných pohledávek došlo dne 28.11.2014, tj. až po podpisu postupní smlouvy a před rozhodnutím o dědictví (1.12.2014), a zajištění pohledávek bylo [jméno] [příjmení] oznámeno prostřednictvím zmocněnce až 5.12.2014.

Vrchní soud v Praze dospěl k závěru, že osoba věřitele (majitele) zajištěných pohledávek, tj. i otázka, kdo je osobou zúčastněnou (§ 42 tr.ř.), je otázkou spornou a v dalším řízení jí musí soud prvního stupně znovu řešit jako otázku předběžnou podle § 9 odst. 1 tr.ř. a na svá zjištění adekvátně reagovat i v oblasti rozhodování o zajištění majetku. Je však nepochybné, že řešení naznačené otázky nelze provést na základě listin, které jsou obsahem spisu a které jsou nedostatečné. Soud prvního stupně musí vyžádat originály listin, zejména smlouvy o postoupení pohledávek ze dne 20.10.2014, včetně příloh, bez nichž nelze věc odpovědně posoudit. Ve spise totiž chybí příloha postupní smlouvy č. 1 se specifikací pohledávek, bez níž je postupní smlouva zcela neurčitá, neboť z jejího obsahu nelze zjistit, které pohledávky (nezajištěné) se vlastně staly předmětem postoupení. Stejně tak je důležitá příloha č. 2 smlouvy obsahující zprávu o stavu pohledávek, k jejichž účinnému postoupení nově došlo a o stavu pohledávek, k jejichž účinnému postoupení ke dni vyhotovení zprávy nedošlo (čl. 2 postupní smlouvy). Současně soud vyžádá prohlášení společnosti LEBLONE, která uplatňuje postavení zúčastněné osoby v trestním řízení, zda a jaké pohledávky, které byly předmětem postoupení, má v současné době ve svém majetku či zda s nimi dále nakládala a jak. Teprve na základě úplných a nepochybnitelných písemností musí nalézací soud odpovědně vyhodnotit, zda postupní smlouva byla uzavřena platně, tj. zda absence podmínky svolení soudu byla zhojena naplněním smluvně sjednané odkládací podmínky (viz § 175r notářského řádu a řízení o dědictví, podle něhož dědici mohou s majetkem náležejícím do dědictví během dědického řízení nakládat nebo činit jiná opatření, přesahující rámec obvyklého hospodaření, jen se svolením soudu), a zda došlo k účinnému postoupení skupiny nezajištěných pohledávek (konkrétně jakých) na společnost LEBLONE, jak stěžovatelka tvrdí. V případě zjištění, že účinným postoupením pohledávky přešly do majetku společnosti LEBLONE dne 1.12.2014, musí být ověřeno, zda jsou v majetku společnosti i v současnosti, či zda s nimi již bylo dále disponováno.

Přes výše uvedené dospěl stížnostní soud k závěru, že stávající nedostatečná zjištění o osobě majitele zajištěných pohledávek není okolností, která by měla nebo mohla vést ke zrušení zajištění. To proto, že samotné zajištění pohledávek je zákonné a sleduje legitimní cíl, jehož podstatou je zajistit plnění z pohledávek pro účely trestního řízení. Dlužníci jako osoby povinné jsou ztotožnění bez pochybností a jejich povinnost plnit na určený bankovní účet může bez problému trvat nadále bez ohledu na osobu věřitele pohledávky. V daném stádiu řízení je tak rozhodné, že dalšímu trvání

zajištění majetkových hodnot ve formě pohledávek z hlediska zákona nic nebrání, proto stížnostní argumentace nemohla obstát.

Stížnostní soud uzavírá, že omezující účinek zajišťujícího opatření musí stěžovatelka strpět, neboť je zákonným a přiměřeným postupem, kterým stát realizuje svoji povinnost naplnit účel trestního řízení, tj. náležité zjištění trestných činů, důsledné odčerpání výnosu z trestné činnosti a spravedlivé potrestání pachatelů. V postupu orgánů činných v přípravném trestním řízení a nyní soudu po podání obžaloby nebyly zjištěny žádné znaky neúčelnosti či nedůvodné nešetrnosti k právům stěžovatelky; naopak trvajícím zajišťujícím opatřením zachovává potřebnou a spravedlivou rovnováhu mezi zájmem na naplnění účelu trestního stíhání a požadovanou ochranou základních práv jednotlivce. Ve shodě se závěrem nalézacího soudu dospěl Vrchní soud v Praze k úsudku, že délka zajištění majetkových hodnot v posuzovaném případě nezakládá neproporcionální zásah do vlastnického práva stěžovatelky.

S ohledem na uvedené bylo napadené usnesení shledáno správným a zákonným a jako takové obstálo. Za tohoto stavu Vrchní soud v Praze shledal stížnost zúčastněné osoby [jméno] [příjmení] nedůvodnou a postupem podle § 148 odst. 1 písm. c) tr.ř. ji zamítl.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není řádný opravný prostředek přípustný.

Praha 22. listopadu 2017

JUDr. Jana Kantorová
předsedkyně senátu